

Inspiratie, creativiteit en de voorwaarden waaronder hoogbegaafd talent tot bloei komt

John Grin en Grethe van Geffen

j.grin@uva.nl - @jgrin1

grethe.vangeffen@mensafonds.nl - @gvangeffen

Wie is Grethe

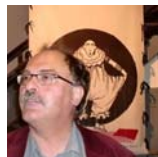

- Seba: expertise en training Diversity & Inclusion in organisaties (in 4 talen)
 - Defensie, WDR Köln, gemeenten, zorg
 - Bedrijven in Jordanië + Maghreb
- Eigenaar DiversityShop.nl
- *Voorbij het Verschil* genomineerd Managementboek van het Jaar 2017
- Blijft voorzitter van het Mensa Fonds

Wie is John

- Hoogleraar Beleidswetenschap en systeeminnovaties
 - Op zoek naar inzicht, maakt methodes, dit alles mede dankzij véél samenwerking met mensen die de wereld veranderen en creatieve jonge mensen
- Trots lid van Comité van Aanbeveling van het Mensa Fonds
- Dit jaar op nr 89 binnen gekomen in Trouw's Duurzame Top 100

Inspiratie, tegenslag en creativiteit

- Kenmerkende trits bij het daad-werkelijk realiseren van iets nieuws
 - Altijd, overal, iedereen
- Maar HB'ers hebben mee
 - Meerdere goed ontwikkelde talenten
 - Goed vermogen tot combineren
- Vraag: wat maakt dat precies uit?

Inspiratie

Wat maakt dat iemand 'de geest krijgt'?

Gegrepen worden door de charme van een idee: eenvoudig én rijk

Inspiratie

Wat maakt dat iemand 'de geest krijgt'?

Verwondering / irritatie over een heersend idee

Inspiratie

Wat maakt dat iemand 'de geest krijgt'?

Getroffen worden door onderbelichte potentie en weten: ik kan hier iets mee.

Zijn vernieuwende HB'ers bijzonder t.a.v. inspiratie?

- Op basis van een selecte steekproef (genomineerden Mensa Award 2015):
 - Gegrepen worden door de charme van een idee: eenvoudig én rijk
 - Verwondering / irritatie over een heersend idee
 - Getroffen worden door onderbelichte potentie en weten: ik kan hier iets mee.
- Conclusies
 - HB'ers verschillen *niet* noemenswaard m.b.t. aard van de inspiratie
 - HB'ers verschillen wellicht wel in diepte en vermogen tot snel verdiepen van die inspiratie

Wat betekent dit voor een hb'er?

Weet wat je drive en je passie is
Ken je kerntalenten

Wat betekent dit voor een hb'er?

Laat je niet ontmoedigen door conflicten; ze horen erbij.

Creativiteit

- Sociale wetenschappers als Hans Joas:

– Creativiteit niet een eenmalige act

Creativiteit

- Sociale wetenschappers als Hans Joas:

– Creativiteit niet buiten het handelen gelokaliseerd

Creativiteit

- Sociale wetenschappers als Hans Joas:
 - Creativiteit een dimensie van het handelen...
 - Creatief handelen := het vermogen om de dingen anders te doen
 - Handelen niet gericht op een doel of een idee, maar op het grip krijgen op de situatie – inclusief tegenslag [John Dewey]
 - Eigen handelen daartoe verbinden met andere actoren; praktijken en hulpbronnen

Wat betekent dit voor een hb'er?

**De weg erheen moet ook leuk zijn.
Weet wat jou gaande houdt!**

Wat betekent dit voor een hb'er?

Hou je oog op de bal, niet op de emotie

Wat betekent dit voor een hb'er?

Benut kennis en ervaring

Managers: onder welke voorwaarden komt hb tot bloei?

Casus 1: Wat adviseren we Jolijn?

Jolijn is hb'er, 40 jaar en heeft meerdere banen gehad die eindigden in een arbeidsconflict. Dit heeft grote impact gehad op haar zelfbeeld en motivatie. Ze heeft eigenlijk geen zin meer om te werken en zou het liefst thuisblijven en lekker aan haar eigen hobbies werken maar ja, ze moet nu eenmaal geld verdienen. Ze is nu aan het solliciteren en heeft 3 opties:

- **Buschauffeur worden**, dat lijkt haar wel wat. Werk is gegarandeerd en je hebt de dag aan jezelf, zonder vervelende managers die in je nek hijgen – je kunt rustig je gedachten laten gaan over van alles en nog wat.
- **Aan de slag in de horeca** en misschien op termijn wel een eigen lunchroom of zo beginnen. Je hebt niet al die sociale interactie zoals vergaderingen en werkoverleg op de werkvloer – zolang je hard werkt en de klanten goed bedient, is het ok.
- **Omscholen naar de ict** via een speciaal programma voor hoogopgeleiden werklozen. Werk is gegarandeerd en het is in elk geval iets heel nieuws dus wel spannend. Ongetwijfeld passen de sociale interacties op de ict-werkvloer beter bij Jolijns wijze van communiceren en samenwerken.

Casus 2: Wat adviseren we Maarten?

Maarten leidt een kenniscentrum in mobiliteit en infrastructuur waar veel slimme mensen werken. Er zijn drie afdelingen met elk hun eigen manager. Het kenniscentrum levert goede producten, maar geen excellente producten. Voor de toekomst is dat niet genoeg, en trouwens Maarten heeft wel grotere ambities dan dat om bij te dragen aan de maatschappelijke problematiek; daarom moet er een tandje bij!

Opvallende creativiteit en vernieuwing, dat is wat er nodig is. In principe zijn de ideeën er maar het komt er niet uit in de praktijk. De afgelopen anderhalf jaar zijn twee zeer intelligente medewerkers met een goed idee uit de organisatie vertrokken om hun eigen bedrijf te starten. Maarten beseft dat dit het begin van het einde kan zijn.

Wat kan/moet Maarten doen om tijdig bij te sturen?

19

Casus 3: succesvol in 2 studies...

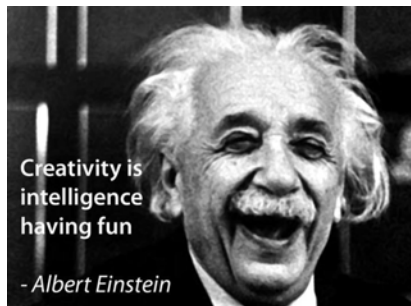

Marije is hoogbegaafd en heeft twee studies gedaan: biochemie en economie. Ze is terecht gekomen op de afdeling van een grote organisatie waar ze bijna alleen haar studie biochemie gebruikt; in het begin was dat geweldig maar na verloop van tijd is ze het beperkt gaan vinden. In de geregelde en geroutiniseerde werkwijze van haar organisatie voelt zij zich sowieso regelmatig beklemd ook al zijn de arbeidsvoorwaarden uitstekend. Er is nu een vacature op een heel andere afdeling waarvoor ze veel meer haar economische kennis kan benutten. Ze snakt eigenlijk wel naar iets anders. Toch twijfelt ze: als ze die baan neemt, staat ze dan over 1 of 2 jaar niet weer op hetzelfde punt als nu?

- Wat kan Marije doen?
- Wat kan de organisatie doen?

20

Toon het! Vier het!
Biedt inzicht!

DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM UvA

21